

Innhold

Forord	11
Innledning	13
Profesjonell dialog	14
Mentale modeller	15
Bokens oppbygning	16
Del 1 På kanten av stupet	21
Kapittel 1 Nedleggingstrussel	23
Kapittel 2 Krise, nye ideer og endringsagenter	27
Fortsatt liten tillit til skolen	28
Ledelse, ledelse, ledelse	31
Motstand og skepsis	32
Handlingsrom	33
«Pål pott»	34
«Privatpraktiserende lærere»	35
Bråk og skepsis	37
Systemforståelse	37
Kapittel 3 Vendepunktet	39
Pilotene	40
Dyrke fram dialog, involvering og forankring	41
Kvalitet, tall og tillit	42
Strekk i laget	42

Vi må vite mer!	43
Påfallende stabilitet	43
Kapittel 4 Ledelsesendring.	45
Formell styring	46
1 + 1 = 4.	46
Relasjonskompetanse.	47
Coaching	48
Rektors første coachsamtale	49
«Mitt liv» – etter figuren av en «Laban»	49
Livshjulet og «kakestykkene»	51
Hvordan kan jeg prioritere på beste måte?	53
Hva nå?	56
Din eller min agenda?	57
Del 2 Relasjonskompetanse i skolen	61
Kapittel 5 Relasjonskompetanse – en innføring.	63
Relasjonsperspektiv	64
Relasjonskompetanse.	65
Personlig autoritet	66
Lærer–elev-relasjon	67
Å skape gode relasjoner.	68
Lærerens lederskap	69
«Konfliktstil»	70
Lærerhandling.	71
Likeverdig relasjon	71
Det personlige språket	72
Den kollegiale relasjonen	72
Leder og medarbeider	74
Kapittel 6 Dialogbasert kvalitetsutvikling	77
Profesjonell dialog som endringsagent i matematikk	77
Hva er et godt resultat?	78
Dialogbasert kvalitetsutvikling	79
Resultatenes betydning for dialogen – og dialogens betydning for resultatene.	80
Dialogbasert medarbeiderutvikling	82
Ledelsediamanten.	83
Å utvikle profesjonell yrkesutøvelse	83

Profesjonell dialog mellom lærer og elev	85
Undervisvurdering	86
Kapittel 7 Relasjonsanalyse.	89
Den viktige samtalen	93
Relasjonsanalyse.	95
Reflekterende team	96
Hva kommer innenifra?	97
Relasjonskompetanse – begynnelsen på noe mer.	99
Treningsfelt 1, elevdialog, mikronivå.	101
Treningsfelt 2, kommunikasjonsverksted, mellomnivå	101
Treningsfelt 3, dialogkompetanse, makronivå	102
Den utviklende samtalen.	102
Relasjonsanalysemodellen	103
Fase 1. Beskrivelse	103
Fase 2. Tolkning	104
Fase 3. Analyse og vurdering	104
 Del 3 Om coaching og coachende væremåte i skolen	 107
Kapittel 8 Coachende eller coaching?	109
Hvordan vi presenterer coaching for en ny gruppe skoleledere	109
En kommunikasjonskala	110
Hva er coaching?	111
Hva er coachposisjon?	112
Hva er en «coachende væremåte»?	113
Coachende væremåte – som kunsten å benytte en utvidet coachposisjon	114
Styringsperspektivet	116
Hvordan er du den beste hjelperen?	116
Fundamentet til god coaching.	118
 Kapittel 9 Verktøykasse for coachingsamtaler	 121
Samtalekvadranten	123
Forsterkning av strekk 1. Målkonkretiseringsveien	124
Hvor mange har målet klart for seg?	124
Åpne og effektfulle spørsmål	125
På sporet av en samtale.	126
Coaching og motivasjon – om samtalepartnerens ståsted akkurat nå «Brukeren»	127
	128

«Besøkeren»	128
«Klageren»	128
Å lære seg coaching fra grunnen: som å legge et nytt puslespill med gamle brikker	129
Hvorfor coaching?	130
Coaching: som å finne sitt styreror – det lille roret i det store roret	131
Logiske nivåer for samtaler	132
Skalering	133
Fra rådgivende atferd til coachende væremåte	134
Kapittel 10 Å coache en elev	135
Coachingsamtale med bruk av en inspirasjonsteknikk: målet bak målet – fram til sola di og tilbake	137
Å være samtalepartnerens sekretær i samtalen	139
Kapittel 11 Coaching og organisasjonsutvikling	151
Bærekraftig skole	151
Helhetlig skoleutvikling med eleven i fokus	153
Samtalekvadranten i bruk	154
Å tilrettelegge en prosess	155
Situasjonsanalyse	156
Å gi opp noen dårlige ideer	156
Å gi retning og involvere personalet	157
Varige endringer?	159
Ting tar tross alt tid	160
Kapittel 12 Å utvikle en coachende lederstil	161
Lederutvikling	165
Teamcoaching: å gjøre hverandre gode	167
Å utforme organisasjonsdesign	170
Fra design til virkelighet	171
Del 1: 30 minutter	172
Del 2: 15 minutter	173
Del 3: 45 minutter	173
Del 4: 15 minutter	173
Del 5: 30 minutter	173

Epilog: Og nå har vi tatt et langt steg fram	175
Anno 2008	176
Tallenes tale	177
Nye utfordringer	178
Litteraturliste	179
Stikkordregister	181